Checklista audytu zaszeregowania pielęgniarek i położnych

Sześć kroków, które pozwalają ustalić, ilu osób dotyczy spór o grupy 2, 5 i 6, w jakim stanie są dokumenty placówki i jaka jest wartość ryzyka. Kolejność odpowiada temu, co badają sądy pracy.

Krok 1. Lista osób	
☐	Zestawienie wszystkich pielęgniarek i położnych na umowach o pracę z podziałem na grupy 2, 5 i 6.
☐	Oznaczenie osób z tytułem magistra i specjalizacją zaszeregowanych do grupy 5 lub 6.
☐	Oznaczenie osób z magisterium albo ze specjalizacją zaszeregowanych do grupy 6.
☐	Przy każdej osobie: data uzyskania dyplomu i tytułu specjalisty (przed czy po 1 lipca 2022 r.) oraz wymiar etatu.

Krok 2. Dokumenty stanowiskowe	
☐	Regulamin wynagradzania i tabela stanowisk: jakie warianty kwalifikacji przypisano każdemu stanowisku pielęgniarskiemu.
☐	Regulamin organizacyjny, umowy o pracę i zakresy czynności: czy są spójne z tabelą stanowisk.
☐	Sprawdzenie, czy magisterium ze specjalizacją jest jednym z dopuszczalnych wariantów kwalifikacji na stanowisku.

Krok 3. Historia sprzed 1 lipca 2022 r.	
☐	Grupa, do której pracodawca kwalifikował każdą osobę przed nowelizacją (m.in. dawne grupy 7 i 8).
☐	Aneksy przedstawione po 1 lipca 2022 r.: kto podpisał, kto odmówił.
☐	Wypowiedzenia zmieniające: daty wręczenia, treść, odwołania do sądu pracy.

Krok 4. Faktyczna praca	
☐	Porównanie zadań osób z różnymi kwalifikacjami na tym samym oddziale: czy cokolwiek je różni w zakresach czynności i w grafiku.
☐	Lista stanowisk, na których specjalizacja jest potrzebna do spełnienia wymagań NFZ wobec personelu.
☐	Rejestr już złożonych pozwów i wezwań do zapłaty z podziałem na trzy typy roszczeń.

Krok 5. Wycena	
☐	Zaległość w wynagrodzeniu zasadniczym za okres nieprzedawniony (3 lata wstecz), liczona stawkami z każdego okresu.
☐	Składniki pochodne (staż, noce, święta), składki pracodawcy i odsetki ustawowe za opóźnienie.
☐	Roczny koszt przeszeregowania według aktualnych stawek oraz miesięczny przyrost zaległości.
☐	Decyzja o rezerwie na zobowiązania (art. 35d ustawy o rachunkowości) uzgodniona z głównym księgowym.

Krok 6. Decyzja i jej udokumentowanie	
☐	Wybór wariantu postępowania osobno dla każdego typu roszczeń.
☐	Opinia radcy prawnego lub adwokata dla przypadków spornych.
☐	Plan rozmów ze związkami zawodowymi i harmonogram ewentualnych wypłat.
☐	Termin kolejnego przeglądu: po 1 lipca 2027 r. albo po zmianie przepisów.

Sygnały podwyższonego ryzyka w dokumentach

Sygnał	Dlaczego ma znaczenie
Tabela stanowisk wymienia magisterium ze specjalizacją jako jeden z wariantów kwalifikacji	Sąd może uznać te kwalifikacje za wymagane na stanowisku (wyrok SN I PSKP 3/25).
Przed 1 lipca 2022 r. osoba była kwalifikowana według posiadanych dyplomów	Wcześniejsza praktyka wiąże pracodawcę po nowelizacji (postanowienie SN I PSK 39/25).
Grupę obniżono samym opisem stanowiska albo zmianą regulaminu	Dolnego progu nie może wyznaczać arbitralna decyzja pracodawcy ani struktura organizacyjna.
Osoby z grup 2, 5 i 6 mają identyczne zakresy czynności i wymieniają się w grafiku	Rośnie ryzyko roszczeń o równe traktowanie (art. 18(3c) Kodeksu pracy).
Specjalizacja pracownika jest wykazywana w ofertach do NFZ	Trudno twierdzić, że kwalifikacja nie jest wymagana na stanowisku.
Brak rezerwy mimo złożonych pozwów	Zobowiązanie ujawni się w wyniku razem z odsetkami i kosztami procesu.

Różnice między grupami w okresach objętych roszczeniami (pełny etat)

Okres	Grupa 2	Grupa 5	Grupa 6	Różnica 5 → 2	Różnica 6 → 2	Różnica 6 → 5
1.07.2023 - 30.06.2024	8 186,53 zł	6 473,07 zł	5 965,38 zł	1 713,46 zł	2 221,15 zł	507,69 zł
1.07.2024 - 30.06.2025	9 230,57 zł	7 298,59 zł	6 726,15 zł	1 931,98 zł	2 504,42 zł	572,44 zł
1.07.2025 - 30.06.2026	10 554,42 zł	8 345,35 zł	7 690,82 zł	2 209,07 zł	2 863,60 zł	654,53 zł
od 1.07.2026	11 485,59 zł	9 081,63 zł	8 369,35 zł	2 403,96 zł	3 116,24 zł	712,28 zł
Razem X 2023 - IX 2026 (36 mies.)				**72 325,62 zł**	**93 755,31 zł**	**21 429,69 zł**

Karta decyzji

Typ roszczeń	Liczba osób	Wycena (zł)	Wybrany wariant	Odpowiedzialny / termin
Magister ze specjalizacją w grupie 5 lub 6				
Równe traktowanie - grupy 5 i 6				
Kwalifikacje uzyskane po 1 lipca 2022 r.				

Warianty: 1 - przeszeregowanie z wyrównaniem (ugoda), 2 - przeszeregowanie tylko na przyszłość, 3 - utrzymanie zaszeregowania i obrona w sądzie, 4 - zmiana struktury stanowisk. Wypowiedzenie zmieniające nie pozwala ustalić wynagrodzenia poniżej ustawowego minimum.

Omówienie orzecznictwa, kalkulator ekspozycji i źródła znajdują się w artykule:
https://wsparciedlaszpitala.pl/personel-medyczny/zaszeregowanie-pielegniarek-kwalifikacje-wymagane-czy-posiadane/

Źródła: ustawa z 8 czerwca 2017 r. o najniższym wynagrodzeniu zasadniczym w podmiotach leczniczych; komunikaty Prezesa GUS; orzeczenia SN I PSKP 3/25, I PSK 23/25, I PSK 39/25. Kwoty różnic: obliczenia własne redakcji.